

SƯU TẦM

Bạn có Biết

Tâm Hiển

MỘT VÀI TÊN HÚY KÝ

Lộ Thăng Hoa do nhà Hồ đặt. Đời Lê Thánh Tôn đặt Quang Nam gồm 3 phủ Thăng Hoa, Tư Nghĩa, Hoài Nhơn. Đầu đời vua Thiệu Trị kiêng chữ Hoa là tên húy của vợ vua tên Phạm Thị Hoa, con của công thần Phạm Đăng Hưng theo phò giúp Nguyễn Ánh ở làng Kim Sơn, Gò Công, nên đặt lại là phủ Thăng Bình. Người miền Nam thường kiêng chữ Hoa nên gọi là bông như Cầu Bông ở Đa Kao. Còn có giả thuyết cho rằng vợ vua Thiệu Trị tức mẹ của vua Tự Đức tức Bà Từ Dũ còn có tên là Phạm Thị Ái Nghĩa; do sự phạm húy tên mẹ vua nên người ta phải gọi chéch đi là Quảng Ngãi. Đời Đồng Khánh có tên xã Chánh Mông ở Quảng Ngãi phải đổi lại thành Chánh Lộ vì phạm húy tên của vua Đồng Khánh là Chánh Mông. Do cuộc Nam Bắc phân tranh, đàng ngoài vẫn dùng họ Hoàng, họ Vũ nhưng đàng trong họ Hoàng thay bằng họ Huỳnh vì phạm húy đến Nguyễn Hoàng. Họ Vũ đọc chéch thành họ Võ vì phạm húy chúa Vũ Vương. Chữ cây cành thành cây kiêng vì kiêng húy tên Cảnh của Hoàng Tử Cảnh. Chữ "Thời" ra chữ "Thì" do kiêng húy của vua Tự Đức. Huyện Thiên Thi có từ đời Trần đến đời vua Tự Đức kiêng chữ "Thiên" là từ tôn kính đổi là Huyện An Thi. Huyện Phù Dung có từ đời Trần đến nhà Mạc kiêng chữ Dung là tên húy của Mạc

Đăng Dung đổi gọi là huyện Phù Hoa (Nếu có còn tên này đến vua Thiệu Trị lại đổi tiếp nữa vì kiêng chữ Hoa?) đến nhà Lê lấy lại tên cũ là Phù Dung, nhưng đời vua Thiệu Trị kiêng đồng âm chữ Dung (tiểu tự của vua Thiệu Trị) đổi là Huyện Phù Cử. Vẫn còn rất nhiều tên húy kỵ trong lịch sử Việt Nam.

MỘT ĐẤT NƯỚC TÊN ZIMBABUE Ở PHI CHÂU NGÀY NAY

Tên Đại Zimbabwe tiếng Phi Châu có nghĩa là "Ngôi nhà bằng đá" là tên gọi ngày nay. Các nhà khảo cổ cho rằng tại đây là trung tâm của một đế chế vĩ đại từ thế kỷ thứ 8 nhưng có thể đã sống trước đó hơn 600 năm. Toàn bộ vùng này là những cư dân Zimbabwe và Mozambique, thuộc dân tộc Son, sinh sống bằng nghề nông, biết buôn bán, chế biến vàng, có hải cảng phồn thịnh. Có nền văn minh với công trình to lớn và các pháo đài nhưng chỉ tồn tại đến thế kỷ 17 thì thành phố này bị mất dấu có thể do hạn hán và đói khát. Sau một người Anh phát hiện và chiếm đóng cuối thế kỷ 18, đó là nhà thám hiểm Rhodes, sau để ghi nhớ đặt tên quốc gia Rhodesia do người da trắng cai trị với thủ tướng Smith rất kỳ thị. Về sau chính ông Rhodes lập ra học bổng "Rhodes" tại Đại Học Cambridge bên Anh dành cho học sinh ngoại quốc trong đó có Cựu TT Mỹ Bill Clinton,

Kim Beazley (Dân biểu Đảng Lao Động Úc)...v.v...

ĐỊA DANH ĐỒNG THÁP MƯỜI

Tên Đồng Tháp Mười có nhiều giả thuyết. Theo các nhà nghiên cứu cho biết vùng đất này có ngôi tháp thứ 10 trong tổng số ước chừng trên 100 tháp do vua Jayavarman VII, Thủy Chân Lạp để thờ vị thần Bà La Môn Lockecvara. Đồng Tháp Mười còn được hiểu thêm là vùng đất bưng tùng được gọi là trảng là trạch, trước thuộc tỉnh Định Tường (Tỉnh Tiền Giang) nay tỉnh Đồng Tháp.

CÁC HÌNH MÃU TÔN NGỘ KHÔNG TRÊN TRANH BÍCH HỌA

Căn cứ các bức bích họa có niên đại trên 1000 năm được phát hiện trong động Thiền Phật huyện Tây An, tỉnh Cam Túc Trung Quốc, các nhà Đôn Hoàng Học đã công bố kết quả nghiên cứu về hình màu của nhân vật Tôn Ngộ Không trong Tây Du Ký của Ngô Thừa Ân. Các bức ảnh này có vẻ cảnh Đường Tăng đi thiền kinh, có hình Phật Bà Quan Âm ngồi trên đài Kim Cương có vẻ mặt nghiêm trang, chung quanh bao phủ bởi đám mây đẹp, có một vị Hòa Thượng đứng bên bờ sông đối diện đang vòng tay thi lễ, phía sau lưng Hòa Thượng là